

Konklusioner, hvortil videnskabelig Teori og Domstolenes Retsanvendelse oplyses at have naaet. Hvor stor Nytte den nordiske Retsforskning for sit Vedkommende har draget paa dette Almenomraade af de omfattende Kodifikationer af den borgerlige Ret, der forefindes i det europæiske Kontinent, derom vidner hvert Blad i den omhyggelige Redegørelse i den Kommissionsbetænkning, der ledsager nærværende Lovforslag, og det baade dér, hvor disse Lovbøger indbyrdes stemmer overens i Principperne, og dér, hvor der, som ved visse Grundspørgsmaal, hersker endnu standende Strid mellem dem.

Udvalget udtaler sin Glæde over, at de samvirkende Kommissioners omhyggelige Prøvelse af de Retsregler, der nu foreslaas lovfæstede paa dette Omraade, paa de fleste Punkter har vist sig at tjene det internationale Retssamkvems Interesser ved at bygge videre paa den hidtil i alle tre Lande gældende Rets Grundlag, saa at Forbindelsen mellem gammelt og nyt ikke vil blive brudt. Men Udvalget anerkender paa den anden Side, at Døren ikke er blevet lukket for Optagelsen af nye, hidtil ikke i nordisk Ret anerkendte Regler, hvor dette fandtes krævet af beretigede Hensyn og allerede nu, delvis fra gammel Tid, har Medhold i de kontinentale Kodifikationer samt i engelsk-amerikansk Ret.

Som en Ejendommelighed ved det foreliggende Udkast og Forslag til Lov maa det fremhæves, at det ikke tilsigter paa systematisk udtømmende Maade at udfylde den Ramme, der i Lovforslagets forskellige Hoveddele (Kap. 1—3) betegnes som deres Emne. Atter og atter udtales det i den Udvalget forelagte Kommissionsbetænkning, at Bestemmelsen af, hvad der er medtaget, og hvad der er udeladt, er truffet ikke efter systematiske, men efter praktiske Hensyn, og talrige Tilfælde angives, hvor dette Hensyn har ført til, at det ikke er forsøgt at formulere nogen Retsregel angaaende enkelte Sider af det paagældende Emne, som der

fra et systematisk Synspunkt vilde eller kunde være Grund til at optage. Betydningen heraf viser sig ikke blot i Tilfælde, hvor en Retsregels Dannelse hænger nærmere sammen med andre Lovgivnings-emner, saasom med Familieretten, hvis fællesnordiske Udformning er henvist til andre Fælleskommissioner, eller med Konkurslovgivningen, i hvis Enkeltheder der kun bør gribes ind i Forbindelse med en samlet Revision af dette Lovgivningsemne. Ogsaa hvor en saadan Sammenhæng med andre Lovemner ikke foreligger, forekommer der jævnlig Eksempler paa, at Formuleringen af en fælles Retsregel er undladt, være sig, fordi der ikke var nogen praktisk Trang til en saadan, eller fordi Formuleringen stødte paa praktiske Vanskeligheder af forskellig Art, saasom at der for Tiden savnes fyldestgørende faktiske Oplysninger til Grundlag for en paa-tænkt Retsregel, eller at den almindelige Retsopfattelse om et givet Emne endnu ikke har fæstnet sig eller haft Lejlighed til at lægge sig for Dagen paa en saadan Maade, at Opstillingen af en Retsregel ikke var udsat for at gribe fejl, eller at de konkrete Forhold, hvorom en Regel skulde handle, stiller sig saa forskelligt, at det maa foretrækkes at overlade Domstolene Afgørelsen efter det enkelte Tilfældes Beskaffenhed, eller endelig, at der indenfor Kommissionerne indbyrdes gør sig saa afvigende Opfattelser gældende om et givet Spørgsmaal, at Ønsket om at naa til en Fællesregel for Tiden maa opgives.

Om alle saadanne og lignende Hensyn, som har ført til at begrænse Retsreglernes Kreds, er der i den Udvalget forelagte Betænkning gjort nøjagtig Rede. Udvalget maa for sit Vedkommende bifalde den Tilbageholdenhed, nærværende Udkast og Lovforslag har vist med Hensyn til Optagelse af Retsregler, der ikke krævedes af eller endog mødte Hindringer i praktiske Hensyn, og Udvalget anerkender de Grunde, hvorpaa denne Tilbageholdenhed i de enkelte Tilfælde er støttet. I et Lovforslag som dette bør Udviklin-